

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 574/2020-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti DRKL s. r. o., Píniová 9, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Potomom, POTOMA & Co. s. r. o., Panenská 5, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 44 C 351/2015 v období od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 341/2018 zo 14. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti DRKL s. r. o. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. novembra 2020 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti DRKL s. r. o., Píniová 9, Bratislava

(ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 44 C 351/2015 (ďalej len „napadnuté konanie“) v období od právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 341/2018 zo 14. novembra 2018.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobcovia sa v napadnutom konaní svojím žalobným návrhom domáhajú nároku na zaplataenie sumy vo výške 16 999,52 € od sťažovateľky ako žalovanej z titulu nákladov potrebných na odstránenie vád v žalobe špecifikovanej nehnuteľnosti. V napadnutom konaní nebolo do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu meritórne rozhodnuté aj napriek tomu, že ústavný súd spomínaným nálezom v bode I už raz rozhodol o porušení označených práv sťažovateľky, prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej požadované finančné zadosťučinenie v sume 500 € a úhradu trov konania.

3. Sťažovateľka popísala opätovne podrobne doterajší priebeh napadnutého konania od podania žalobného návrhu a tvrdí, že okresný súd nekoná v jej veci riadne a efektívne, čím porušuje jej označené práva. Okresný súd priznal v roku 2020, že jej sťažnosť na prietahy adresovaná predsedovi v auguste 2020 je dôvodná. Okrem dvoch pojednávaní, ktoré boli odročené pre účely dosiahnutia možnej mimosúdnej dohody medzi sporovými stranami, okresný súd nesprávne nariadil doplnenie znaleckého dokazovania bez dostatočného vymedzenia konkrétnych otázok pre znalca.

4. Vec tak nie je rozhodnutá v prvom stupni ani po 5 rokoch od začatia konania (máj 2015) a tak skoro zrejme ani nebude rozhodnutá, hoci sťažovateľka poskytla dostatočné záruky na zaplataenie požadovanej sumy, a navyše okresný súd jej neodkladným opatrením zakázal disponovať s nehnuteľnosťou v hodnote viac ako 100 000 €. Sťažovateľka sa preto opätovne domáha, aby ústavný súd vyslovil, že okresný súd v napadnutom konaní porušil jej označené práva v bode I, prikázal mu konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej finančné zadosťučinenie 10 000 € a trovy konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 20/05, II. ÚS 98/06).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade sa sťažovateľka obrátila na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou na prieťahy v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 44 C 351/2015 v období od právoplatnosti nálezov ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 341/2018 zo 14. novembra 2018, v ktorom ústavný súd konštatoval prieťahy v označenom konaní, s prevažne tými istými a opakujúcimi argumentmi, ktoré už boli predmetom skúmania ústavným súdom v tomto náleze, a iba okrajovo pridala k tomu aj nové dôvody, ktoré sú uvedené v bode 3 a 4 tohto uznesenia. V súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (II. ÚS 252/05, II. ÚS 418/06, III. ÚS 73/08) však v konaní pred ústavným súdom nemôže byť opätovne predmetom posudzovania také konanie okresného súdu, ktoré už bolo raz preskúmané nálezom ústavného súdu.

13. S prihliadnutím na uvedené v bode 12, vychádzajúc aj z ústavnej sťažnosti a vyjadrenia podpredsedníčky okresného súdu, ústavný súd zistil, že v období od vydania

nálezu okresný súd dvakrát odročil pojednávanie (11. decembra 2018 a 3. septembra 2019) pre účely dosiahnutia možnej mimosúdnej dohody medzi sporovým stranami, aby sa mohol spor skončiť zmierlivo. Okrem toho okresný súd uznesením z 29. apríla 2019 zrušil nariadené neodkladné (predbežné) opatrenie v časti týkajúcej sa zákazu prenajať alebo prenechať do užívania nehnuteľnosť, t. j. zákaz nakladať s nehnuteľnosťou vo vlastníctve sťažovateľky, a ďalším uznesením z 3. septembra 2019 pripustil zmenu žalobného návrhu žalobcov z pôvodnej sumy 16 999,99 € na sumu 19 022,52 €. Napokon 12. februára 2020 okresný súd vyzval žalobcov, aby mu oznámili konkrétne otázky pre znalca pre účely vykonania doplnenia znaleckého dokazovania v predmetnom konaní a následne bez týchto otázok uznesením zo 7. júla 2020 nariadil doplnenie znaleckého dokazovania, hoci žalobcovia žiadnym spôsobom nevymedzili otázky na znalca, čo považuje za nesprávny postup okresného súdu.

14. Ústavný súd v danej veci skúmal, či existuje reálna možnosť vyslovenia porušenia označeného základného práva sťažovateľky, posudzujúc však iba obdobie od vydania nálezu ústavného súdu v označenom konaní.

15. Ústavný súd poukazuje pritom aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovanie vyslovil, že „Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 455/2014).

16. Vzhľadom na zistené skutočnosti v bode 13 ústavný súd dospel k záveru, že uvedený postup okresného súdu nesignalizuje v súčasnosti možnosť vyslovenia namietaného porušenia základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

17. Ústavnú sťažnosť navyše sťažovateľka podala iba 2 mesiace po odpovedi podpredsedníčky okresného súdu z 11. septembra 2020, ktorá prijala opatrenia na priebežné sledovanie veci a ďalšie konanie okresného súdu bez zbytočných prietáhov. Je síce pravdou, že od 3. septembra 2019 naozaj nebol v tejto veci vykonaný žiadny relevantný procesný úkon viac ako 5 mesiacov, ale len táto skutočnosť nemôže ovplyvniť právny názor ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, pretože konanie pred okresným súdom po náleze ústavného súdu netrvalo neprimerane dlho (jeden rok a desať mesiacov) a okresný súd, ako už bolo prezentované, nebol dlhšiu dobu a opakovane nečinný.

18. Ústavný súd v závere považuje dosiaľ poskytnutú ochranu sťažovateľke uvedeným nálezom za dostatočnú, a preto odmietol jej ústavnú sťažnosť pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (obdobne m. m. napr. III. ÚS 181/06, II. ÚS 18/07, II. ÚS 60/07, III. ÚS 254/07), keďže bola v danom prípade ústavnému súdu podaná predčasne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu